

DIENOS ŽINIOS

Nr. 82

Glasebach, 1947 m. gegužės 21 d

KALTINIMAI GRAIKIJOS KAIMYNAMS

JTO Balkanų tyrimo komisijos angli-amerikiečių atstovai išleido bendrą pranešimą, susidedanti iš keturių punktų.

1. Jugoslavija apmokina graikų pabėgėlius partizaniniam karui, tuo tarpu Bulgarija juos aprūpina ginklais ir transporto priemonėmis.

2. Albanija taip pat apmokina keriniai banditus ir aprūpina ginklais bei maistu.

3. Jugoslavijoje ir Bulgarija praveda bendrą propagandą, kad tuo subelti Makedonijos gyventojus prieš graikų vyriausybę.

4. Jugoslavija, Albanija ir Bulgarija yra didžiausią dalimi kaltos sukėlusios Graikijoje kritiską padėtį, tuo pačiu pripažįstama, kad ir Graikija, reikalaujama prijungti jai svetimų krastų, prisidejo prie krizes padidėjimo.

Balkanų komisija išklausė britų kaltinimus kaimyninėms Graikijos valstybėms. Spėjama, kad amerikiečių pasiūlymas Jugoslavija, Albanija ir Bulgarija, pasirašyti, bus kitų delegatų priimtas.

Rusai ir jų satelitai sudarė skirtingo turinio pranešimą. Jie išteisina Jugoslaviją ir kitas Graikijos kaimynines valstybes, kaltindami tik Graikijos vyriausybę.

AMNESTIJA PARTIZANAMS

Graikų vyriausybė išleido atsiskaitymą į partizanus, kuriame sakoma, kad tie partizanai, kurie nepadarė jokio nusikaltimo, gali grįžti į normalų gyvenimą ir nebus baudžiami.

JAV PAKELIUI Į SOCIALE POLITIKĄ

Prezidentas Trumanas atsiskaityme į kongresą reikalavo tuoju atkreipti dėmesį į naujai sudarytą įstatymo projektą "Ligonų ir socialinio draudimo programos" reikalu.

BRITŲ PROTESTAS VASINGTONUI

Britų pasiuntinys Amerikoje įteikė Amerikos vyriausybei protesto notą, reikalaujamas uždrausti rašyti laikraščiuose straipsnius, puolandius Angliją. Paskutiniu laiku šiuose eilė Amerikos laikraščių reikalavo sudaryti nepriklausoma Palestina ir paskelbti britams kovą be atodairos. Kai kuriuose laikraščiuose žydai reikalavo žudyti britų valdininkus ir pradėti sabotažo aktus prieš Angliją.

RUSIJA APRŪPINA KOMUNISTŲ VADUS

Buvęs JAV valstybės pasekretorius Welles telegrafiskai atsakė į pareikalavimą įrodysias, kad Italijos komunistų vadas Toglioti gauna pinigus iš Sov. Rusijos.

Welles pabrėžia, kad jo tvirtinimai remiasi įrodymais, kurie dabar randasi Italijos vyriausybės valdininkų rankose.

KAS NORI BRAZILIJON?

Šiomis dienomis Salzbürgen atvyko Brazilijos delegacija verbuoti emigrantus. Komisija gyvena Salzburge ilgesnį laiką, nes jos veikimo plotas visa Austrija. Pirmoje eilėje bus verbuojami DP asmenys. Brazilijai šiuo metu ypatingai reikalingi technikai, ir žemės ūkio darbininkai. Numatoma surinkti 15.000 DP, kurie bus vezami į Pietų Braziliją, kur klimatas yra pakenciamas.

ANGLIJOS PRAMONĖS PRODUKCIJA

Anglija po karo skubai pereiti iš karo pramonės gamybos į taikos gamybą ir kuo greičiau pradėti eksportuoti gaminius į užsienį.

Anglijos persiorientavimas pramonėje buvo greitas ir sėkmingas. Jei imti 1938 metų gamybą pagrindan, tai šiuo metu gamyba buvo padidėjusi šitaip: plieno išdirbimas prasoko 25%, cinko - 33%, vario - 44%, cinos - 50%, aliuminijaus - 150%, sunkvežimiu 40%, žemės ūkio traktorių - 100%, garvežių - 120%. Padidėjo chemijos gamyba, odos išdirbystė, dirbtino silko, vilnonių audinių, radio aparatų ir kt.

Pilnas ekonominis atstatymas susiduria su darbininkų trukumu ir masinių susidėvėjimu.

Nors Anglija turi gerai pastatyta masinių išdirbystė, tačiau reikia atsiminti, kad per šis metus pramonė dirbo karo reikmenis ir karui reikalingas mašinas, kurios per karą susidėvėjo ir staiga jų negalima pakeisti.

Didžiausia problema sudaro darbininkų trukumas. Vien tekstilės pramonėje truksta apie 500.000 darbininkų, taip pat anglų kasyklose, statyboje ir kitose pramonės šakose.

Darbininkų trukumas risis ir su tarptautine padėtimi. Šiuo metu Anglija turi virš pusantro milijono kariuomenę. Jei tarptautinė politinė padėtis būtų aiškesnė, Anglija galėtų sumažinti kariuomenę ir tuo pašalinti pramonės darbininkų trukumą. Tačiau to nesimato ir greitai laiku savo kariu pasiusti į dirbtuves negalės.

Imant gamybos žvilgsniu Anglija savo ūkį atstatė ir pralenkė prieškarinę gamybą. Bet dėl karo palikimo to dar neužtenka. Prie karo Anglija buvo pramonės krastis ir kurtu buvo stipri savo finansais. Dabar anglų finansinė galybė yra sumenkėjusi. Karas suėdė finansus, o gamybos aparatas turi atidirbti ir už prarastus užsieniuose kapitalus, už paskandintus laivus, sugriautus namus bei fabrikus.

Anglijos atstatymui dabar vadovauja socialistai. Jie vartoja kitokius būdus ir priemones krastui atstatyti, negu vartotų konservatoriai. Tų priemonių skaičiuje verta paminėti ypač tas, kurių konservatoriai tikrai nevertotų:

Nežiurint į sunkią ekonominę padėtį, Anglija išpleto socialinį draugimą. Amerikoje dar tik kalbama praplėsti socialinį draudimą, o Anglija jau tą padarė. Taip pat Anglija geriau apsaugo savo gyventojų sveikatą, kaip turtinga Amerika. Mokyklinio amžiaus vaikų sveikatos priežiūra, motinystės globa, draudimas ligoje ir griežta kainų kontrolė prisidėjo prie Anglijos gyventojų sveikatos apsaugojimo.

Stambiosios pramonės sekos, kaip geležinkeliai, sunkusis kelių transportas ir anglų kasyklos jau nacionalizuota, o elektros gamyba ir plieno pramonė vis labiau pereina valdžios kontrolėn.

Dėl atstatymo krašto priemonių anglai karstai gindijasi, bet tenka pripažinti faktą, kad Anglija padarė didelę pažangą krašto ūkio atstatyme.

A T O M A S

Vienas vokiečių mokslininkas, dirbęs Rusijoje atominio bombų gamyboje, pabėgo pas anglus. Čia jis pasakoja, kad 20.000 vokiečių mokslininkų dirba Rusijoje įvairiose laboratorijose ir, pagal jo žinias, Rusija greitai laiku pasigamins atominę bombą.

Vokiečių mokslininkai Rusijoje gauna algas nuo 14-36.000 dol. mėnesiui. Jie gyvena ištaikingsi.

Rusų atominės laboratorijos randasi už Uralo kalnų, Maskvoje ir pietinėje Rusijoje.

To vokiečio pavarde yra žinoma anglams ir amerikiečiams, bet jis bijo viesai skelbtis, kad rusų agentų ilgos rankos jo nepasiektų.

Vadinasi, Amerikos atominio bombų monopolis gali greit pasibaigti ir kas tada? ("Keltivis" Nr. 14 1947 m.)
Dienraštis leidžia Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Ats. red. J. Prakapės.